

Høringsnotat vedrørende udkast til zoneringsplan for friluftsliv på Naturstyrelsens arealer.

Udkast til zoneringsplan for friluftsliv på naturstyrelsens arealer har været i høring i perioden 29. juni – 21. september 2012.

Naturstyrelsen har i alt modtaget 22 høringssvar - 2 fra privatpersoner, 6 fra offentlige myndigheder og institutioner og 14 fra interesseorganisationer og foreninger.

Høringssvarene vedrører navnlig følgende punkter:

1. Generelle bemærkninger
2. Formål og terminologi
3. Adgangsbegrænsninger
4. Planperiode og fleksibilitet i zoneringsplanen.
5. Arealstørrelser og forhold til omgivende arealer
6. Viden og forskning
7. Brugerråd og brugergrupper.
8. Zoneringsprocessen og zonerens faciliteter

1. Generelle bemærkninger

Fritidshusejernes Landsforening, Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste, Social- og Integrationsministeriet samt Erhvervs- og Vækstministeriet har ingen bemærkninger. NaturErhvervsstyrelsen samt Transportministeriet bemærker, at zoneringsplan for friluftslivet ikke tilsidesætter gældende regler om enkeltbetaling, vejlov og planlov, samt ikke må hindre hensigtsmæssig udførelse af Kystdirektoratets arbejde.

Der er enkelte forslag til sproglige forbedringer og en borger opfordrer til fejlretning af listen over faste høringssvar

Der udover er de fleste høringssvar positive overfor at der arbejdes med et planlægningskoncept for friluftslivet; men der er meget forskellige bemærkninger til indholdet af konceptet.

Friluftsrådet, DIF og DGI bemærker, at interesseorganisationer og brugere burde have været involveret på et tidligere tidspunkt – forud for denne høring.

Naturstyrelsens bemærkninger

Bemærkningerne har ført til tilføjelser om planlægningskonceptets forhold til gældende lovgivning, samt mindre redaktionelle ændringer.

I forhold til kritikken om involvering i processen, er der fulgt op med ekstra kontakt til en række af de organisationer, som repræsenterer mange brugere, for at afdække omfanget af evt. særlige forhold for disse i forbindelse med indførelse af det nye planlægningskoncept.

2. Formål og terminologi

Danmarks Naturfredningsforening bemærker, at zoneringsen ikke er et naturbeskyttelsesværktøj, og opfordrer til kampagner om hensigtsmæssig anvendelse af arealerne, for at sikre at der fortsat værnes om naturen.

Danmarks Naturfredningsforening, Frederiksborg Afdeling, bemærker at der overordnet set bliver taget for lidt hensyn til naturværdierne.

Friluftsrådet frygter, at det giver anledning til konflikter, hvis formidling til borgerne er et formål med zoneringsen, samt anbefaler at det tydeliggøres, at naturbeskyttelse ikke er et formål med zoneringsen. Friluftsrådet opfordrer også til at finde andre navne til de 3 zoner.

Dansk Friluftsliv foreslår at titlen ændres så der bliver større vægtning på friluftslivet; mens Dansk Ornitologisk Forening foreslår ændringer af både titel og zonerens navne, så der bliver større vægtning af naturhensyn.

DIF og DGI bemærker at der er sammenblanding mellem friluftsførelse og naturbeskyttelsesformål, samt stiller sig tvivlende overfor, om zoneringsen vil være egnet til at forfølge formålet om at mindske og forebygge konflikter.

Naturstyrelsens bemærkninger

Bemærkningerne har ført til omfattende redaktionelle ændringer, så formålet med planlægningskonceptet, og den sammenhæng det indgår i, fremstår mere tydeligt. Det understreges at konceptet skal ses som et værktøj i den daglige administration og forvaltning, som ikke ændrer på gældende regler om offentlighedens adgang til Naturstyrelsens arealer. Det fremgår ligeledes nu tydeligere at zoneringsen ikke er et naturbeskyttelsesredskab – uanset at stillezonerne ofte vil kunne kombineres med mere følsomme naturværdier. Ligeledes har bemærkningerne ført til tilføjelse af et afsnit om driftsplanernes formål, tidshorisont og planlægningsproces, så det bliver helt klart i hvilken proces zoneringsen bliver til.

3. Adgangs begrænsninger

En borger, Grethe Anæus, bemærker, at forslaget lægger op til, at mountainbiking vil blive forbudt i Stillezoner.

Børne- og Ungdomsorganisationernes landssamråd mener, at zoneringsen giver markant indskrænkning i befolkningens mulighed for at opleve naturen og dyrke friluftsliv i statsskovene, samt at der skal arbejdes med vejledning og muligheder frem for forbud. Samrådet er stærkt kritisk overfor at medlemmerne får indskrænket deres bevægelsesfrihed og ønsker at organiseret færdsel på ansvarlig og hensynsfuld vis skal være muligt overalt på Naturstyrelsens arealer.

Danmarks Naturfredningsforening bemærker, at zoneringsen ikke ændrer ved naturbeskyttelseslovens generelle adgangsbestemmelser, og opfordrer til fokus på, at den ikke opfattes som om nogle brugergrupper får særlige rettigheder, der forhindrer andre i at bruge naturen. Danmarks Naturfredningsforening, Frederiksborg Afdeling, foreslår at der uanset zone skal være mulighed for periodevis at afspærre arealer for færdsel af særlige naturhensyn.

Danmarks Jægerforbund bemærker at jagtlig udnyttelse grundlæggende ikke bør stilles ringere end anden rekreativ udnyttelse af samme areal.

Vi Elsker Stilhed ser gerne begrænsninger i brug af motorsave samt visse former for terræncykling i stillezoner. Foreningen synes også at tydelig markering af zonerne er vigtig, gerne suppleret med en opsynsmand, der har mulighed for at gribe ind overfor utilsigtet brug af arealerne. Foreningen udtrykker desuden bekymring for om der vil blive givet for mange dispensationer i stillezoner. Dansk Islandshesteforening og Dansk Ride Forbund udtrykker bekymring for at stillezoner bliver en adgangsmæssig begrænsning for flere af deres aktiviteter.

DIF og DGI bemærker, at zonerne og specielt stillezonerne begrænser adgangsmulighederne for det organiserede idræts- og friluftsliv, samt efterlyser svar på hvem der må komme hvor og hvordan det skal håndhæves. Foreningerne spørger om hensigten med stillezonerne er en stramning af adgangsmulighederne for det organiserede foreningsliv.

Dansk Orienterings-Forbund bemærker, at de forventer, at den gældende aftale om foreningens løb/aktiviteter/arrangementer på Naturstyrelsens arealer overholdes.

Dansk Land- og Strandjagt foreslår at der indføres et brugerkort, som giver adgang til statens arealer mod et årligt beløb.

Naturstyrelsens bemærkninger

Bemærkningerne har ført til redaktionelle ændringer, så det fremgår tydeligt at Naturbeskyttelseslovens adgangsbestemmelser fortsat gælder, samt at planlægningskonceptet og stillezonerne ikke har til formål at begrænse adgangen, og at der ikke vil blive tale om forbud men alene en kanalisering af aktiviteter. Det vil fortsat være muligt – i alle zoner – i særlige tilfælde at indføre adgangsforbud iht. Naturbeskyttelseslovens § 27, stk. 1. Jagt påregnes stadig at kunne udøves på tværs af zonerne, ligesom brug af motorsave m.v. Zonerne vil ikke blive markeret i terrænet da dette anses for overflødig i henhold til deres formål, og alene vil kunne virke konfliktfremmende. Zonerne formål er alene i videst muligt omfang at skabe gennemsikuelighed i den administration som allerede i vidt omfang praktiseres på området for tilladelser til organiserede arrangementer.

4. Planperiode og fleksibilitet i zonerne.

Dansk Skovforening bemærker at Naturstyrelsen skal kunne ændre zonerne efter de behov fremtiden måtte bringe, også selv om det bryder med hidtidig praksis. Forening bemærker også, at den eksisterende udnyttelse er styrende for zonerne og spørger videre, om Naturstyrelsen er villig til at flytte intensivt benyttede arealer til stillezone, hvis naturværdier har yderligere beskyttelsesbehov.

Danmarks Naturfredningsforening bemærker, at det bør tydeliggøres at der er mulighed for at ændre på zoneinddelingen før de målsatte tidsrammer er udløbet.

Friluftsrådet, Danmarks Jægerforbund, Vi Elsker Stilhed, DGI og DIF, Børne- og Ungdomsorganisationernes landssamråd, Dansk Islandshesteforening og Dansk Ride Forbund bemærker at en planperiode med arealreservationer på 15 år er for længe, de skal gøres mere fleksible og dynamiske, og ske for en kortere årrække.

Naturstyrelsens bemærkninger

Bemærkningerne har ført til tilføjelse af et uddybende afsnit om driftsplanernes formål og planlægningsproces inklusive uddybninger af planperiode og fleksibilitet i forhold til kommende revisioner – som påregnes gennemført hvert 6. år..

5. Arealstørrelser og forhold til naboarealer

DIF og DGI efterlyser arealmæssig fordeling mellem zonerne, og er specielt interesseret i omfanget af stillezonerne. Danmarks Naturfredningsforening bemærker, at der bør stilles krav om en anseelig mindste størrelse på stillezoner, samt at det samlede arealudlæg til facilitetszone fastholdes således at udvides der ét sted stilles der krav om tilsvarende indskrænkning et andet sted. Danmarks Naturfredningsforenings Fredensborg Afdeling foreslår en minimums afstand mellem stillezone og facilitetszone.

Vi Elsker Stilheden opfordrer både til margin omkring stillezoner og et minimums arealkrav.

Dansk Skovforening og Friluftsrådet opfordrer til, at der også søges samarbejde med private naboskove i forhold til udlægningen af zonerne.

Danmarks Naturfredningsforening bemærker, at det i planlægningen er vigtigt at potentialer og begrænsninger i et område vurderes i sammenhæng med andre offentlige og private arealer.

Naturstyrelsens bemærkninger

Bemærkningerne har ført til omfattende redaktionelle ændringer og tilføjelser, så retningslinjerne omkring arealstørrelser fremgår mere tydeligt. Endvidere er det tilføjet i bilag 1, at planlægningsprocessen også skal indeholde en vurdering af arealerne i forhold til naboarealer og lokalområde, idet det dog fastholdes at det for NST er vigtigt, at der er såvel mulighed for fleksibilitet som lokal tilpasning i de udstukne retningslinier, da behovene er meget forskellige.

6. Viden og forskning

Mange af høringssvarene indeholder opfordringer til at anvende eksisterende viden samt skaffe yderligere viden på forskellige områder inden zonerne lægges fast. Ligeledes opfordrer mange af svarene til at erfaringer og viden efter implementering af planlægningskonceptet opsamles og formidles.

Naturstyrelsens bemærkninger

Bemærkningerne har ført til redaktionelle ændringer så det fremstår mere tydeligt, hvilke relevante undersøgelser og kilder, der indgår i grundlaget for udviklingen af planlægningskonceptet. Ligeledes er der tilføjet i bilag 1, at planlægningsprocessen fremadrettet også skal bygge på indsamlede erfaringer med konceptet og zonerne og kunne revideres minimum hvert 6. år.

7. Brugerråd og brugergrupper

Dansk Land- og Strandjagt opfordrer til at Naturstyrelsens brugerråd sammensættes på en anden måde, så flere forskellige holdninger kan blive repræsenteret. Samtidig opfordres til at Naturstyrelsen definerer hvad der forstås ved en brugergruppe og hvornår den indgår i råd.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår at der indbygges krav til de lokale enheder om at der skal inddrages en bredere kreds end brugerråd og brugergrupper.

Dansk Ornitologisk Forening bemærker, at da brugerrådene får en central rolle er det problematisk at foreningen ikke er repræsenteret i alle lokale brugerråd.

Danmarks Jægerforbund lægger til grund, at de lokale jægerfora inddrages og høres.

Vi Elsker Stilheden opfordrer til revision af brugerrådskonceptet, både med hensyn til sammensætning og beslutningsret.

Naturstyrelsens bemærkninger

Uafhængigt af denne høring har Naturstyrelsen truffet beslutning om evaluering af brugerrådenes funktion og sammensætning.

8. Zoneringsprocessen og zonernes faciliteter.

Friluftsrådet anbefaler, at kriterierne for etablering af de enkelte zoner fremstår tydeligere, samt at der i første omgang fokuseres på planlægningen i skovene. Friluftsrådet finder også at der er behov for yderligere forskning til afdækning af brugen af arealerne, så dette kan indgå i planlægningsprocessen.

Dansk Skovforening bemærker at hvis naturværdierne tilsiger det, bør de være 1. udvælgelseskriterium, samt at særlige bilag 4 arter bør tilføjes de baggrundskriterier, der vurderes i zoneringsprocessen.

Dansk Ornitologisk Forening bemærker, at processen bør startes med en kortlægning af naturbeskyttelsesbehovet og af de forstyrrelsesfølsomme områder, som så bør være stillezoner, gerne med jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder. Friluftszonerne bør dernæst udlægges som bufferzoner om stillezonerne og på de resterende arealer udpeges facilitetszoner.

Vi Elsker Stilheden foreslår at alle nuværende B-skove som udgangspunkt udlægges som stillezoner, og bemærker at processen og grundlaget for zoneringsprocessen skal være gennemsigtigt og forståeligt for offentligheden.

Danmarks Naturfredningsforening bemærker, at facilitetszoner ikke bør placeres, hvor gamle træer er følsomme for slid og skader, og opfordrer til, at der etableres flere nye bynære skove med det specifikke formål at skabe facilitetszoner. Foreningen mener desuden at planlægningen bør favorisere naturen i friluftszonerne. Danmarks Naturfredningsforenings Fredensborg Afdeling ønsker større hensyn til dyrelivet og sikring af habitater uanset zone. Fredensborg Afdeling foreslår desuden, at der skal findes et rimeligt udbud af stillezoner i skove og andre naturtyper i hele landet. Foreningen Dansk Friluftsliv opfordrer til nytænkning af zoneringsstanken, og bemærker at planlægningsprocessen bør tage udgangspunkt i brugen af arealet, samt indretning af faciliteter som understøtter og kanaliserer færdsel, så hensynet til naturen og brugerne kan understøttes.

Dansk Friluftsliv foreslår dels forbedring af faciliteter i visse områder, så flere brugere kanaliseres til at bruge disse etablerede områder, og dels begrænsning af tilgængeligheden ved f.eks. at sløjfe alle store grusbefæstede veje i andre områder, hvor der f.eks. skal tages særlige hensyn til naturinteresser.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår at stillezoner bliver uden skiltning og inventar, samt at det facilitetszoner primært lægges, hvor der i forvejen er uro, f.eks. fra veje.

Dansk Land- og Strandjagt mener ikke, der bør være fugletårne i stillezoner.

Børne- og Ungdomsorganisationernes landssamråd ønsker at zoneringsprocessen tager hensyn til at eksisterende faciliteter fortsat skal kunne bruges.

Friluftsrådet er modstander af den adskillelse af friluftaktiviteter, i form af understøttelse af særlige aktivitetsformer på bestemte arealer.

Naturstyrelsens bemærkninger

Bemærkningerne har ført til redaktionelle ændringer, så det fremstår mere tydeligt, at driftsplanlægningen generelt har til formål at afveje de mange forskellige hensyn og interesser, som knytter sig til den friluftsmæssige anvendelse af Naturstyrelsens arealer, hvor disse hensyn og interesser kan være modstridende.

Udlæg af stillezonerne skal således primært tjene det formål at sikre arealer hvor man generelt som skovgæst kan påregne ikke at havne som mere eller mindre frivillig deltager i et større organiseret arrangement, men vil kunne nyde naturen med fokus på dens liv og ro. Denne zonerings vil imidlertid ofte – som praksis er - kunne kombineres med selve det at tage hensyn til konkret dyre – og planteliv – uanset at dette ikke er det centrale mål for zoneringsen.

De forskellige forslag og idéer til konkret indhold af zonerens faciliteter kan inddrages i planlægningsprocessen for de enkelte driftsplaner.